

الشيخ محمد بن عبد الوهاب

بودن بعد از نبودن قطعه‌هایی کوتاه از راز جاودانگی

تهیه، تنظیم و نشر:

مجتمع فرهنگی آموزشی معاونت فرهنگی اجتماعی سازمان اوقاف و امور خیریه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

سازمان چاپ و انتشارات، وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه

طراح جلد: مهدی جعفری

صفحه آرایبی: مجتبی غریب نواز

نوبت چاپ: پاییز ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

آدرس: تهران، خیابان نوفل لوشاتو، سازمان اوقاف و امور خیریه،

معاونت فرهنگی و اجتماعی | تلفن: ۰۲۱۶۴۸۷۱۱۶۱

آدرس مجتمع: قم، بلوار ۱۵ خرداد، جنب امامزاده شاه سیدعلی علی‌رضا،

مجتمع فرهنگی آموزشی معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان اوقاف و

امور خیریه | تلفن: ۰۲۵۳۸۱۸۷۱۰۸

سایت سازمان: www.oghaf.ir

سایت معاونت: www.mfso.ir

سایت مجتمع: www.mfpo.ir

غیرقابل فروش/اهدایی

 @mfso94

سازمان اوقاف و امور خیریه
معاونت فرهنگی اجتماعی

بودن بعد از نبودن

قطعه‌هایی کوتاه از راز جاودانگی

ویژه
بزرگداشت
دهه وقف

برای شروع

🌸 برای شروع...

کمتر کسی است که در طول زندگی اش کلمه «موقوفه» را نشنیده باشد، مثلا سر در مدرسه، کتابخانه، درمانگاه، مسجد، حسینیه، دارالقرآن و حتی آب انبارهایی که دیگر از آن‌ها استفاده زیادی نمی‌شود. شاید برایتان جالب باشد که بدانید فقط در کشور ما چیزی در حدود ۱۹۰ هزار موقوفه وجود دارد که همه این موقوفه‌ها مجوزی شده‌اند برای باقی ماندن واقفین آن‌ها تا ابد!

گاهی به ساعتان بیندازید زمان در حال گذر است خیلی زود، تند و سریع... دقایقی کلمات این نوشته‌ها را به چشمانتان هدیه دهید! جای دوری نمی‌رود...

آخرش راه جاودانگی است و این کلمات اکسیری به شما می‌دهند برای بودنتان بعد از نبودنتان... در واقع این نوشته‌ها تلاش می‌کنند بیاموزند که چگونه جاودانه شویم! خواندن این کلمات شاید چیزی در حدود بیست دقیقه از شما وقف بگیرد! بیست دقیقه در قبال جاودانه شدن می‌ارزد... نمی‌ارزد؟!!

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِكُمُ إِلَى
التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ؛

از مال خود در راه خدا انفاق کنید و خود را به هلاکت
نیندازید و نیکوئی و احسان کنید که خدا نیکوکاران را
دوست دارد.

سوره بقره، آیه ۱۹۵

❖ تاریخ ...

شروعش برمی‌گردد به قرن‌ها پیش! ممکن است تصور کنید این مسئله فقط در اسلام بوده است. اما اینگونه نیست. پیش از اسلام در کشورهای دیگر و سایر ادیان نیز چیزی شبیه وقف وجود داشته است. مثلاً گفته می‌شود رومیان، مصریان، بابلیان و سایر تمدن‌ها مراکزی داشته‌اند که مردم می‌توانستند اموالشان را به آن‌ها بدهند تا خرج موردی که می‌خواهند بشود. مثلاً مردم می‌توانستند اموالشان را بدهند تا اصل آن‌ها یا پول فروش آن‌ها به مصرف فقرا و افراد ناتوان برسد.

ایرانیان قدیم نیز برای نگهداری از معبدها و آتشکده‌ها موقوفات و اموال زیادی داشته‌اند که برخی از آن‌ها هنوز هم در شهرهایی مثل یزد و کرمان وجود دارد. در آلمان، سوئیس، فرانسه، انگلستان و حتی آمریکا نیز چیزی شبیه وقف وجود دارد و شاید جالب باشد که بدانید دانشگاهی مثل دانشگاه هاروارد نیز عملاً موقوفه است. یعنی عده‌ای هزینه‌هایش را داده‌اند تا در آن فعالیت‌های علمی صورت بگیرد.

امام باقر علیه السلام:

الْبِرُّ وَالصَّدَقَةُ يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَيَزِيدَانِ فِي الْعُمْرِ
وَيُدْفَعَانِ عَنِ صَاحِبِهِمَا سَبْعِينَ مِائَةَ سُوءٍ؛

کار خیر و صدقه، فقر را می‌برند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد
مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند.

من لا يحضره الفقيه ج ۲، ص ۶۶، ح ۱۷۲۹

قرآن و اهل بیت علیهم السلام

کتاب خدا پراست از توصیه و تأکید نسبت به انجام کارهای خیر. و چه کار خیری بهتر از وقف که تا ابد می ماند. خیریه‌ها تمام می شوند. امروز می رسد به دست نیازمند و فردا دیگر نیست. اما وقف تا همیشه هست، تا ابد است و با وقف است که می شود جاودانه شد و جاودانه ماند. تفاوت اصلی میان خیریه و وقف نیز همین است.

اولین واقف در اسلام پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بودند. و نام موقوفه هم «حوائط سبعة»! یعنی باغ‌های هفت‌گانه. این باغ‌ها به پیامبر صلی الله علیه و آله هدیه شد و ایشان نیز همه آن‌ها را وقف کردند. رسول گرامی اسلام در طول زندگی اش وقف‌های زیادی انجام داد و جالب است که بدانید یکی از این وقف‌ها زمینی بوده است در بازار مدینه.

روش وقف در آن برای همه ما درس است. رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و بعد از ایشان اهل بیت علیهم السلام از مشکل و مسئله به وقف

می‌رسیدند. یعنی نگاه می‌کردند و مشکل را پیدا می‌کردند و برای رفع آن مشکل وقفی انجام می‌دادند که تا ابد برای حل آن مشکل خرج شود. اگر ایشان اکنون در بین ما بودند یقیناً برای معضلات اجتماعی و مشکل اشتغال و... وقفی انجام می‌دادند چرا که یکی از مسائل امروز ما همین است.

حضرت علی علیه السلام زحمت می‌کشید باغ و چشمه‌ای ایجاد می‌کرد و در اولین فرصت وقفش می‌کرد برای خدا. کدام یک از ما حاضریم به این سرعت حاصل دست‌رنجمان را برای خدا بدهیم. ایشان خانه‌اش را نیز وقف کرد و مثل رسول خدا صلی الله علیه و آله برای حل مشکلات و معضلات جامعه وقف می‌کرد.

حضرت زهرا علیها السلام و باقی فرزندان ایشان نیز وقف می‌کردند. اساساً وقف یکی از اعمالی است که در سیره اهل بیت علیهم السلام و شاگردان و نزدیکان به ایشان به وفور یافت می‌شود. و وقف کردن برای عزاداری نیز ابداع و ایده خلاقانه اهل بیت علیهم السلام بوده است. و جالب این است که این محل این عزاداری نیز در وقف خانه

خدا و موسوم حج قید شده بوده است. یعنی زمانی که همه مسلمانان جمع می‌شوند مصیبت حضرت امام حسین علیه السلام خوانده شود تا روشنگری شود و این واقعه فراموش نشود. قطعاً بسیاری از کسانی که این ماجرا را در حج می‌شنیدند، وقتی به دیار خود بازمی‌گشتند سفیر واقعه کربلا می‌شده‌اند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةً وَلَا
شَفَاعَةً وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ؛

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از آنچه به شما روزی
کردیم انفاق کنید! پیش از آنکه روزی بیاید که نه کسی
برای گشایش خود چیزی تواند خرید و نه دوستی و
شفاعتی به کار آید و کافران، همان ستمگرانند.

سوره بقره، آیه ۲۵۴

ایران... ❁

قبل از اسلام وقف در ایران بوده است، اما پس از ورود اسلام به جهت ترویج آن واحکام اسلامی اش و ثوابی که برای آن ذکر شده، وقف جایگاه بالاتری نسبت به گذشته پیدا کرد. گفته شده در دوره سلجوقیان اولین مجموعه‌ای که متولی وقف باشد در کشور ایجاد شده و ناظر ویژه‌ای از طرف حکومت برای مدیریت موقوفات تعیین شده است. مغول‌ها نیز پس از تصرف ایران و بعد از آنکه مسلمان شدند موقوفات زیادی به وجود آوردند و خودشان ترویج کننده وقف بودند.

شاید جالب باشد که بدانید بیشترین توسعه وقف مربوط به دوران صفویه است و پس از آن در دوران‌های دیگر وقف به این اندازه گسترده نشده بوده است. در برخی زمان‌ها مثل قاجار و پهلوی نیز تاراج موقوفات گسترش پیدا کرد و موقوفات به جای خرج مردم شدن و حل مشکلات در خدمت دربار قرار گرفت. پس از پیروزی انقلاب و در روزهای سرد زمستان سال ۱۳۶۳ بود که قانونی برای اداره موقوفات تصویب و سازمان اوقاف و امور خیریه عهده‌دار موقوفات و مسائل مربوط به آن شد.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ؛

هر کس کار نیکو انجام دهد او راده برابر آن پاداش خواهد
بود و هر کس کار بدی انجام دهد، بیش از کار بدش
کیفر نخواهد داشت و بر آن‌ها ستمی نخواهد رفت.

سوره انعام، آیه ۱۶۰

۲
چراها؟!!

کوله پشتی سنگین

بعضی از ما شب‌ها خواب نداریم و ذهنمان مشغول مال و اموالمان است. بدهی‌ها، قرض‌ها، چک‌ها، قسط‌ها، پول‌هایی که باید بزودی جور کنیم یا پول‌هایی که از دست داده‌ایم یا پول‌ها و مال اموالی که جمع کرده‌ایم و... یک نگاه ساده به خودمان بیندازیم... مال و اموال با ما نمی‌ماند و فقط کوله پشتی‌مان را سنگین می‌کند و ذهن و افکار ما را درگیر! آن مال‌ها می‌توانند پله‌ای شوند برای بالا رفتنمان. حتماً یک چیز ولو کوچک در این کوله پیدا می‌شود، همان را وقف کنیم، وقف ما را ابدی می‌کند حتی اگر یک خودکار آبی کوچک کم‌رنگ باشد برای تحصیل بچه‌هایی در منطقه‌ای محروم.

امام صادق علیه السلام:

أُقْسِمُ بِاللَّهِ إِنَّهَا الْحَقُّ مَا نَقَصَ مَالٌ مِنْ
صَدَقَةٍ وَلَا زَكَاةٍ؛

به خدا قسم هیچ ثروتی بر اثر پرداخت صدقه و زکات
کم نشد.

کلمه سه حرفی!

انسان‌ها علاقه دارند و دوست دارند که زندگی‌ای ابدی داشته باشند! همیشه باشند و هرگز نمی‌رند! اولین چیزی که بعد از مرگ از بین می‌رود و دیگر مال ما نیست، همین مال و اموال و دارایی‌مان است. اما... راهی هست که ابدی شویم! خدا این راه را برای ما قرار داده است. یک کلمه سه حرفی که سخت تصورش می‌کنیم، اما آسان‌تر از اینهاست... «وقف»... این کلمه سه حرفی راه ابدی شدن و جاودانه شدن ماست. خیلی خیلی ساده، نگاه کنیم به اطرافمان، یک مشکل را پیدا کنیم که می‌توانیم رفعش کنیم، برای رفع آن مشکل چیزی وقف کنیم و تا ابد جاودانه شویم. با وقف می‌توانیم کاری کنیم که تا دنیا دنیااست، دارایی‌مان باقی بماند. آن هم نه یک باقی ماندن بی‌ثمر. باقی ماندنی که پرونده عمل ما را باز نگه می‌دارد و هر روز در آن خوبی ثبت می‌شود.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام:

إِبْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ لِيُولَجَنِي بِهِ الْجَنَّةُ وَيَصْرِفَنِي
بِهِ عَنِ النَّارِ وَيَصْرِفَ النَّارَ عَنِّي يَوْمَ تَبْيَضُ
وُجُوهٌُ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌُ؛

برای جلب رضایت خداوند [وقف کردم] تا به سبب آن
مرا داخل بهشت برین فرماید و از آتش دورم دارد و آتش
را از صورتم دور فرماید، در روزی که صورت‌هایی سفید و
صورت‌هایی سیاه‌اند.

بحارالانوار جلد ۶۷ صفحه ۱۸۷

❁ مثل امامان

وقف را سخت تصور می‌کنیم! خودمان سختش کرده‌ایم! در حالی که ساده‌تر از این حرف‌هاست. قرار نیست دروقف، فقط دنبال مکان‌های مقدس باشیم، وقف برای باز کردن گره‌های زندگی مردم است و رفع مشکلات آن‌ها. مشکلات ریز و درشت، مشکلاتی که ما توان رفع کردنش را داریم، چیزی هم که خدا از می‌خواهد قطعاً به اندازه وسع و توان ماست.

حیف است با بزرگ تصور کردن وقف خودمان را از این اکسیر جاودانگی محروم کنیم. امامان معصوم ما، باغ وقف می‌کردند و چاه آب و درختان خرما و زمین و قنات و آسیاب و... فقط برای رفع مشکلات مردم. به اطرافمان نگاه کنیم. یک مشکل را پیدا کنیم و سعی کنیم در حد وسعمان با وقف آن مشکل را حل کنیم. مثل بزرگان، مثل اولیاء الهی، مثل امامان علیهم‌السلام.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا؛

مال و پسران زیور زندگی دنیایند و نیکی های ماندگار از نظر
پاداش نزد پروردگارت بهتر و از نظر امید [نیز] بهتر است.

سوره کفف، آیه ۶۶.

روز مبادا

آدم‌ها خیلی چیزها را نگه می‌دارند برای روز مبادا. روزی که محتاج می‌شوند و دستشان کوتاه است. مثلاً پول را پس‌انداز می‌کنند برای آنکه اگر خدایی ناکرده روزی بیماری سراغشان آمد هزینه‌ای برای درمان داشته باشند! وقف را به فرزندانمان بیاموزیم، برای روز مبادا، آموزش وقف خیلی ساده است. دست کودکانمان را بگیریم و چند جا یا چیز وقف شده را را نشانمان دهیم. بعد برایش توضیح دهیم که هرکسی که از این مکان‌ها یا چیزها استفاده کند ثوابش به آن واقف هم می‌رسد. بچه‌ها عاشق وقف می‌شوند! بعد هرکار خیری که آن‌ها انجام دهند در روز مبادا ثوابش به ما هم می‌رسد. روز قیامت همه ما نیازمندیم و چه چیزی بهتر از آنکه از حالا به فکر روز مبادایمان باشیم! وقف و آموزش وقف و هرکاری که مرتبط با اینها باشد پس‌انداز است برای روز مبادا. روز قیامت.

امام علیؑ :

الصَّدَقَةُ وَالْحَبْسُ ذَخِيرَتَانِ فَدَعُوهُمَا لِيَوْمِهِمَا؛

صدقه ووقف دو ذخیره‌اند، آن‌ها را رها کنید برای روز قیامت.

دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۳۴۰

❁ راه بی‌نهایت

انسان‌ها کمال را دوست دارند. اینکه به انتها برسند و بالا و بالاتر روند. حالا در هر زمینه‌ای که هستند! یک معلم دوست دارد بهترین و بالاترین معلم باشد. یک دانشجو دوست دارد به انتهای علم برسد و یک مومن واقعی دوست دارد هرچه می‌تواند به خدا نزدیک‌تر شود و به فکر این است که کاری کند که بعد از مرگش هم نزدیک شدنش به خدا قطع نشود. یک راهش این است که وقف کنیم و کار خیر، و راه دیگرش که می‌شود همزمان با وقف انجام داد کمک به دیگران برای فهمیدن وقت است. انسان‌های زیادی هستند که از وقف سر در نمی‌آورند یا اینکه اهمیتش برایشان مفهوم نشده است. لازم نیست حتما چیزی را وقف کنیم تا در ثواب وقف شریک باشیم. انسان‌هایی که از وقف نمی‌دانند را به وقف دانا کنیم، همینکه چیزی وقف کنند اسم ما نیز در کنارشان پیش خدا ثبت می‌شود. راه وقف راهی بی‌نهایت است و تمامی ندارد.

۲۷

رسول خدا ﷺ:

الدَّلُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ؛

کسی که دیگری را بر کار نیک راهنمائی کند، همانند
کسی است که آن کار نیک را انجام می دهد.

وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۳۹۸

منتظر نباشیم!

گاهی ما یک گوشه می‌نشینیم و منتظریم تا دیگران کاری کنند و قدمی بردارند! نه! این راهش نیست! باید پیش قدم شویم! وقف هم همین است، اگر خوب است نشستن ما را به فایده‌هایش نمی‌رساند. باید که پیش قدم شد!

خیلی‌ها از عمل ما الگو می‌گیرند و پس از مدتی آن‌ها هم واقف می‌شوند. اول از خودمان شروع کنیم و عمل کنیم. عمل ما از هر حرف و محصول فرهنگی و جلسه‌ای تأثیرش بیشتر است. عملمان را باور کنیم و خالص کنیم برای خدا... خدا خودش در آن عمل تبلیغ و ترویج را قرار خواهد داد. مطمئن باشیم!

امام علی عَلَيْهِ السَّلَام:

لَمْ يَمُتْ مَنْ تَرَكَ أَفْعَالاً يُقْتَدَى بِهٍ مِنَ الْخَيْرِ؛

فرمود: کسی که کارهای شایسته‌ای از خود به یادگار
گذارد که دیگران از او پیروی کنند، هرگز نمرده است
(بلکه زنده جاوید است).

کنزالفوائد، ج ۱، ص ۳۴۹.

❖ مثل آب خوردن

دایرهٔ وقف خیلی گسترده است. هر کجا، هر چیزی را برای هر کسی می‌توان وقف کرد. چیزی هم که کم نیست مشکل است و کمبود. وقف را می‌توان برای همه انجام داد و می‌توان برای افرادی خاص آن را در نظر گرفت.

وقف عام مثل «کتابخانه‌های عمومی»، «دانشگاهها»، «پارک‌ها» و... و وقف خاص مثل «کتابخانه‌ای ویژه بچه‌های کار»، «دانشگاهی برای درس خواندن بچه‌های فقیر»، «پارکی برای بانوان» و... .

نگاهمان به هر طرف که باشد، می‌بینیم نواقصی را که می‌توانیم رفعش کنیم. از موارد کوچک و جزئی مثل یک آب سرد کن و چند شارژر موبایل گرفته تا موارد بزرگ مثل مسجد و خانه و بیمارستان و... . وقف راحت است مثل آب خوردن!

پیامبر اکرم ﷺ:

مَنْ مَنَعَ مَالَهُ مِنَ الْأَخْيَارِ إِخْتِيَارًا صَرَفَ اللَّهُ
مَالَهُ إِلَى الْأَشْرَارِ اضْطِرَارًا؛

کسی که با اختیار، ثروت خود را از خوبان دریغ کند،
خداوند به ناچار، مال او را صرف اشرار و بدان
می‌کند.

بحار الأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۱

۳
چه چیزو
چگونه؟!

❁ کارهای نشد!

به شرایط جامعه، مشکلات روز و مسائل جدید نگاه کنیم و بعد از خودمان سؤال کنیم: وقف کردن مکانی جهت غذا دادن برای هیئت امام حسین علیه السلام چقدر نیازمند وقف است؟ آیا در این خصوص در جامعه کمبودی جدی دیده می‌شود؟ آیا نمی‌شود وقف را به گونه‌ای دیگر دید؟!

مثلاً نمی‌شود همان مکان را وقف کرد برای زنان سرپرست خانوار تا در آنجا محصولاتشان را بفروشند؟! نسبت به انجام این کارها کمی عجله و شتاب کنیم، معلوم نیست چند سال، چند ماه، چند روز، چند دقیقه یا چند ثانیه دیگه زنده باشیم... از فرصتمان برای کارهای نشد هرچه سریعتر استفاده کنیم.

وقف قرار است مشکلات را حل کند، مشکل را پیدا و راه چاره‌اش را با وقف ایجاد کنیم. کارهای نشد منتظر ما هستند. بسم الله...

۳۵

حضرت علی علیه السلام:

إِسْتَنْزَلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدَقَةِ؛

با صدقه دادن، روزی خود را فرود آورید.

کافی، ج ۴، ص ۳

🌸 مثل هوا... 🌸

بسیاری از مشکلاتی که در جامعه می‌بینیم به خاطر صحیح نبودن فرهنگ است. فرهنگ مثل هواست و در همه جا جاری است و وجود دارد. در هر اقلیم و منطقه و شغل و جغرافیایی فرهنگ هست و هست. بی‌راه نیست اگر بگوییم بخشی از مشکلات اقتصادی، سیاسی، سلامت، ورزش و... همه یک جورهایی به فرهنگ هم برمی‌گردند. اگر فرهنگ کار کردن بین ما رایج باشد، فرزندانمان کاری و اهل کار بار می‌آیند و به دنبال مهارت می‌روند، نه لزوماً درگیر و دنبال شغل دولتی رفتن! اگر فرهنگ سالم زندگی کردن در ربین ما رایج باشد کمتر بیمار می‌شویم و سالم زندگی کردن می‌شود پیشگیری از بسیاری از بیماری‌ها و مشکلات جسمی. کسانی که در کشور کارفرهنگی می‌کنند در واقع مهمترین و ارزشمندترین دارایی‌شان، یعنی وقت‌شان را وقف انجامش کرده‌اند. چه خوب است دست این افراد را بگیریم و با وقف کمکی کنیم به خودمان و آن‌ها، به خودمان برای آخرتمان و به آن‌ها برای پیشبرد مسائل و فعالیت‌های فرهنگی.

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ
قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ؛

همانا مردان و زنانی که در راه خدا به فقراء صدقه و احسان کنند و به خدا قرض نیکو دهند، خدا احسان آنها را چندین برابر سازد و پاداش با لطف و کرامت نیز عطا کند.

سوره حدید، آیه ۱۸

❁ یک دوربین ساده... ❁

نگاهی به اطرف بیندازید، مسجد و کانون و مؤسسه و مدرسه زیاد است که برای فعالیت‌هایشان نیازهای مختلفی دارند. از مکان گرفته تا هزینه‌های جاری و حتی یک دوربین ساده... هزینه‌اش زیاد نیست. خیلی‌ها می‌توانند با مبلغی ناچیز دوربین تهیه کنند. یک دوربین خوب که وقف شود برای فعالیت‌های فرهنگی آن مرکز یا مؤسسه. لازم هم نیست حتما دوربین خریداری شود. خیلی از ما وسایلی داریم که می‌توانیم همان‌ها را در اختیار آن‌ها قرار دهیم و قفش کنیم. همین دوربین ساده در روزی که دستمان به جایی بند نیست دستمان را می‌گیرد.

همین تکه‌ها کوچک هستند که هم به ما جاودانگی می‌دهند و هم پرونده اعمالمان را باز نگه می‌دارند و ثواب پشت ثواب درون آن قرار می‌دهند. وقف می‌تواند اتفاق بیفتد؛ حتی به یک دوربین ساده...

حضرت علیؑ

كثرة اصطناع المعروف تزيد في العمر و
تنشر الذكر؛

زیاد کار نیک انجام دادن، عمر را می افزاید و نام را پراوازه
می سازد.

غرر الحکم و درر الکلم ص ۳۸۶

چشمانمان را باز کنیم! ❁

اطرافمان پراست از مسائل ریز. فقط کافی است چشمانمان را باز کنیم. مثلاً در ترمینال‌ها خانواده‌هایی هستند که وسایلشان زیاد است. جای چند گاری خالی است برای جا به جایی وسایلشان. گاری‌هایی که رایگان باشند و همه بتوانند از آن استفاده کنند. این گاری‌ها بهانه خوبی هستند برای اینکه ما هم واقف شویم! یا در شهر مکان‌های زیادی داریم که معمولا آب شرب خنک و آشامیدنی کم پیدا می‌شود و حتما باید از مغازه‌ها خریداری شود. می‌شود برای این عابران و بندگان خدا آب شرب آشامیدنی در نظر گرفت و آب سردکن وقف کرد. آدم‌های خسته و تشنه هر جرعه که بنوشند با خنک شدن جگرشان ما قدمی بالاتر می‌رویم!

پیامبر اکرم ﷺ:

إِنَّ الصَّدَقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ؛

صدقه، خشم پروردگار را فرو می‌نشاند.

نهج الفصاحه، ص ۲۸۳، ح ۶۴۶

هاروارد و الازهر! ❁

وقف برای فعالیت‌های علمی در کشور ما خیلی غریب است. تاریخچهٔ وقف را که نگاه دقیق‌تری بیندازیم، می‌بینیم دورهٔ شکوفایی وقف، با تدبیر نظام الملک، تبدیل شد به دورهٔ شکوفایی علم و تاسیس دانشگاه‌های بزرگ بغداد و نیشابور. چرا که هزینه‌های تاسیس و تجهیز محیط‌های آموزشی بسیار بالاست و نیاز جامعه به این محیط‌ها بسیار بالاتر. چرا که پیشرفت علمی زیربنای پیشرفت اقتصادی و استقلال سیاسی کشور هم هست و جامعه‌ای بی‌سواد، همیشه باید دست‌گدایی به سمت دیگران دراز کند. مانند زمان شاه که حتی برای ساده‌ترین بیماری‌ها، گدای پزشکان خارجی بودیم. مراکز علمی بزرگی مثل دانشگاه هاروارد در آمریکا، دانشگاه آکسفورد در لندن، نظامیه بغداد و حتی الازهر مصر، همه نمونه‌هایی هستند از مراکزی که عده‌ای هزینه‌هایش را تقبل کرده‌اند تا در آن‌ها فعالیت‌های علمی صورت بگیرد. یعنی چیزی شبیه همان وقف خودمان.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام:

السَّخَاءُ وَالشَّجَاعَةُ غَرَائِزُ شَرِيفَةٌ، يَضَعُهَا اللَّهُ
سُبْحَانَهُ فِيمَنْ أَحَبَّهُ وَامْتَحَنَهُ؛

اسخاوت و شجاعت خصلت‌های والایی هستند که
خداوند سبحان آن دو را در وجود هر کس که دوستش
داشته و او را آزموده باشد می‌گذارد.

غررالحکم و دررالکلم ص ۳۷۵، ح ۸۴۴۳

نرم‌افزاری ساده!

جهان امروز پر شده است از آمار و اطلاعات علمی و مقالات و... گسترش تکنولوژی باعث شده است تا خیلی‌ها برای انجام فعالیت‌های علمی‌شان نیازمند نرم‌افزارهای مختلف باشند. نرم‌افزارهایی که قیمت زیادی ندارند اما نیاز خیلی از افراد است. یکی از ساده‌ترین کارهایی که می‌توانیم انجام دهیم خرید چند نرم‌افزار و وقف کردن آن برای افرادی خاص است. مثلاً نرم‌افزارهای علوم اسلامی را تهیه کنیم و وقفش کنیم برای استفاده کسانی که در این زمینه تحقیق و پژوهش می‌کنند. هزینه‌اش زیاد نمی‌شود، اما اسم ما را در بین واقفین ثبت و ضبط می‌کند و هر تحقیقی که با آن نرم‌افزارها انجام شود ما نیز در ثوابش شریک هستیم.

۴۵

وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا
وَخَيْرٌ أَمَلًا؛

و نیکی های ماندگار از نظر پاداش نزد پروردگارت بهتر و
امیدوار کننده تر است .

سوره کهف، آیه ۴۶ .

زندگی سالم

خیلی از بیماری‌هایی که در در حال حاضر در جامعه وجود دارد، نتیجه ضعف مسائل بهداشتی است. پیش‌گیری بهتر از درمان است. هزینه‌اش هم به مراتب پایین‌تر است. پس اگر عده‌ای همت کنند برای وقف جهت مسائل بهداشتی، در حقیقت کمک کرده‌اند به پیشرفت کشور. چرا که افراد سالم می‌توانند کشور را پیشرفت بدهند.

در این زمانه که انواع غذاها و بی‌حرکی و استرس و... سلامتی ما را نشانه گرفته‌اند جای خالی زندگی سالم به شدت حس می‌شود. افسردگی، خشونت‌طلبی، انزوا و... باعث مشکلات زیادی برای خانواده‌ها خصوصاً نوجوان‌ها و جوان‌ها شده‌اند. وقف برای سلامتی و سالم زندگی کردن می‌تواند کمک زیادی به حل این مسائل کند. زندگی سالم را با وقف به دیگران هدیه دهیم.

رسول خدا ﷺ:

إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْبَخِيلَ فِي حَيَاتِهِ، أَلَسَّخَى عِنْدَ
وَفَاتِهِ؛

خداوند از کسی که در زندگی بخیل باشد و در هنگام مرگ
سخی شود، نفرت دارد.

بحار الانوار (ط - بیروت) ج ۷۴، ص ۱۷۳

فراموش شدگان!

کشور وسیع و پهناور ایران شهرها و روستاهای زیادی دارد. بخشی از این روستاها به دلیل کمبود امکاناتی که دارند، به نام مناطق محروم شناخته می‌شوند. نیازهای این مناطق نیز زیاد است و ما نمی‌توانیم همه آن‌ها را حل کنیم، اما می‌شود دل بچه‌های آن مناطق را شاد کرد. مثلاً چند اسباب‌بازی را وقف کنیم برای بازی آن بچه‌ها. خنده‌ها و شادی‌هایشان باعث می‌شود خدا نیز لبخند رضایت بزند به کارمان. یا مثلاً خیلی از تازه عروس‌ها هستند در این مناطق که برای شب عروسی‌شان نیاز به لباس دارند! می‌شود چند لباس عروس وقف کرد برای تازه عروس‌های این مناطق تا به رایگان از آن‌ها استفاده کنند. یا مثلاً در برخی از این مناطق دسترسی به کتاب‌های کمک‌درسی بسیار سخت است و قدرت اقتصادی هم برای خانواده‌ها وجود ندارد که این کتابها را تهیه کنند. می‌شود یک یا چند کتاب کمک‌درسی خریداری کرد و وقفشان کرد برای استفاده بچه‌های محروم آن منطقه... ایده زیاد است و کار نشد فراوان!

پیامبر اکرم ﷺ:

الصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلَاءَ وَهِيَ أَنْجَحُ دَوَاءٍ وَتَدْفَعُ
الْقَضَاءَ وَقَدْ أُبْرِمَ إِبْرَامًا وَلَا يَذْهَبُ بِالْأَدْوَاءِ
إِلَّا الدُّعَاءُ وَالصَّدَقَةُ؛

صدقه بلا را برطرف می‌کند و مؤثرترین داروست.
همچنین، قضای حتمی را برمی‌گرداند و درد و بیماری‌ها
را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد.

بحار الأنوار (ط- بیروت) ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

❁ مشارکت در دانش!

همه ما کتاب‌های زیادی داریم که آن‌ها را خوانده‌ایم و احتیاج خاصی بهشان نداریم. و اطرافمان پر است از آدم‌هایی که نیاز دارند به خواندن آن کتاب‌ها. رویشان بنویسیم وقف خوانده‌شدن! و وقفش کنیم برای خواندن مردم. صفحه اولش یک کاغذ بچسبانیم تا کسانی که می‌خوانند اسمشان را بنویسند. مدت‌ها بعد شاید کتاب از بین رفته باشد اما افراد زیادی آن را خوانده‌اند و در این علم و دانششان ما هم سهیم بوده‌ایم.

رسول اکرم ﷺ:

السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ
مِنَ الْجَنَّةِ؛

سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۴، ص ۴۰، ح

❖ مرکز مشاوره!

از دیگر مشکلات مهمی که متأسفانه جدی گرفته نمی‌شود و فقط وقتی اهمیتش معلوم می‌شود که دیگر کار از کار گذشته و پشیمانی برایش سودی ندارد، مشکلات روحی روانی است. شاید شما هم در خبرها خوانده باشید اقدام به خودکشی‌هایی که برای خلاصی از یک ازدواج اشتباه اتفاق افتاده. یا معتاد شدن‌هایی که محصول ارتباط اشتباه پدر و فرزند است و یا خیابانی شدن دخترهایی که فقط احساس کمبود محبت در خانه‌شان، آن‌ها را راهی خیابان‌ها کرده و حالا خودشان و اطرافیان‌شان به قدری پشیمانند که خدا می‌داند و بس. و البته شاید افراد بسیار زیاد دیگری هم باشند که به خاطر مشکلات ریز و درشت‌شان دست به کارهایی زدند که باعث پشیمانی‌شان شده و شاید فقط چند ساعت مشاوره، راهی جلوی پای‌شان می‌گذاشت که هم مشکل‌شان را حل می‌کرد و هم کارشان را به این‌جا نمی‌رساند. راه‌اندازی یک مرکز مشاوره که واقفی هزینه‌هایش را تامین کند تا بتواند با کم‌ترین هزینه به نیازمندان مشاوره دهد، تیترا بعضی اخبار حوادث روزنامه‌ها را تغییر می‌دهد.

۵۳

امام صادق علیه السلام:

إِنَّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ أَرْبَعَ عِلَامَاتٍ: وَجْهٌ مُنْبَسِطٌ وَ
لِسَانٌ لَطِيفٌ وَقَلْبٌ رَحِيمٌ وَيَدٌ مُعْطِيَةٌ؛

بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل
مهربان و دست دهنده.

مجموعه ورام ج ۲، ص ۹۱ - امالی (طوسی) ص ۶۸۳، ح ۱۴۵۴

اشتغال ❁

شغل، اشتغال، کار... یکی از معضلات جدی این روزهای کشور است. نمی‌شود نقش وقف را در رشد اقتصادی نادیده گرفت. یکی از معضلات جدی امروز ما می‌شود با وقف حل شود. درست است که نهادهای حاکمیتی مسئول هستند، اما ما خودمان هم باید قدم برداریم. مثلاً می‌شود مرکزی بزنیم برای اعطاء وام به جوانان جویای کار، یا اینکه مؤسسه‌ای تأسیس کنیم تا به جوانان مهارت و کارایی یاد دهد و... .

وقف می‌تواند بسیاری از مشکلات را حل کند. فقط باید شروع کرد، اقدام کرد و عمل... اشتغال جوانان و ایجاد کار نیازمند تلاش همه ماست. هرکسی به اندازه وسع و توانش.

امام صادق عليه السلام:

مَا قَضَى مُسْلِمٌ لِمُسْلِمٍ حَاجَةً إِلَّا نَادَاهُ اللَّهُ
تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَى ثَوَابِكَ وَلَا أَرْضَى لَكَ
بِدُونِ الْجَنَّةِ؛

هیچ مسلمانی نیاز مسلمانی را برآورده نکند مگر اینکه
خدای تبارک و تعالی او را ندا دهد: پاداش تو بر عهدہ
من است و من به کمتر از بهشت برای تو راضی نخواهم
بود.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۲، ص ۱۹۴، ح ۷

همه می‌توانند!

برای اینکه اسمتان جزو کسانی ثبت شود که در آبادی خانه خدا نقشی داشته‌اند، حتماً لازم نیست فرش کل مسجد را متقبل شوید یا هزینه بازسازی مسجد را داشته باشید. با نگاهی دقیق‌تر، شما هم می‌توانید اسمتان را در لیست الهی واقفین مسجد ثبت کنید. خرید صابون یا چند کتاب یا یک جا کفشی کوچیک یا حتی تعدادی مهر... وقف برای همه است همه می‌توانند.

همه این چیزهای ریز و درشت مسائلی هستند که مردم به آن‌ها نیاز دارند. مهم نیست آن نیاز چقدر کوچک باشد، مهم این است که ما برای رفع آن نیاز قدمی برداریم و قدمی که تا ابد به نام ما می‌ماند وقف است.

امام صادق عليه السلام:

قَضَاءُ حَاجَةِ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عِتْقِ أَلْفِ رَقَبَةٍ
وَخَيْرٌ مِنْ حُمْلَانِ أَلْفِ فَرَسٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛

بر آوردن نیاز مؤمن بهتر است از آزاد کردن هزار
بنده و بهتر است از تجهیر کردن هزار اسب برای
جهاد در راه خدا.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۲، ص ۱۹۳، ح ۳

❁ در جستجوی آرامش!

ازدواج با شرایط و وضع امروز شرایطی دارد سخت و سنگین. از هزینه‌های عقد و عروسی گرفته تا اجاره مسکن و... که باعث می‌شود عده زیادی به سمت ازدواج نروند و اینگونه هم سن ازدواج می‌رود و هم مشکلات بسیار زیادی جامعه را دربر می‌گیرد. اما اگر مردم دست به دست هم دهند می‌توانند این مشکل را حل کنند. یکی از مهمترین دلایلش تأخیر در ازدواج و مشکلات ازدواج است! هزینه‌های ازدواج و مشکلات و معضلاتش به قدری زیادند که افراد زیادی برای ازدواج پا پیش نمی‌گذارند! اینجاست که واقفین باید وارد عمل شوند! مثلاً سالن‌هایی ایجاد کنند برای برگزاری مراسم عروسی! می‌شود قانون گذاشت کسانی که مهریه‌شان اندک است مثلاً ۱۴ سکه است می‌توانند از این سالن استفاده کنند یا حتی خانه‌هایی وقف کرد برای زوج‌های جوان و مثلاً شرط گذاشت که اگر می‌خواهند در این خانه زندگی کنند باید مقداری از قرآن را حفظ نمایند! ایده برای رساندن جوانان به آرامش زیاد است، فقط باید عمل کنیم. چیزی که زیاد است کار نشده است.

پیامبر اکرم ﷺ:

إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابُ الْبِرِّ وَإِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابُ
الْبَغْيِ؛

پاداش نیکوکاری زودتر از هر کار خوب دیگری می‌رسد
و کیفر ستم و تجاوز زودتر از هر کار بد دیگری گریبان
می‌گیرد.

ثواب الاعمال و عقاب الاعمال ص ۱۶۶ - خصال ص ۱۱۰، ح ۸۱

برای کودکان

یکی از مهمترین سرگرمی‌های کودکان کتاب‌های شعر و قصه است. کتاب‌هایی که از نگاه کودکان فقط یک سرگرمی است، اما در حقیقت قهرمان شعرها و قصه‌ها الگوهایی می‌شوند برای کودکان ما در انتخاب سبک زندگی. وارد بازار کتاب کودکان که بشویم رو به رو می‌شویم با انبوهی از کتاب‌های شعر و قصه که از زبان‌های مختلف ترجمه شده‌اند، البته تمامی محتوای این کتاب‌ها مشکل‌دار نیست ولی طبیعی است که هر نویسنده و شاعری با توجه به نگاه ایده‌آل خود از زندگی و تربیت اقدام به نوشتن داستان و یا سرودن شعر میکند. برای پرکردن کمبود کتاب‌های شعر و قصه کودکان باید افرادی پیدا شوند و چیزی را وقف کنند برای تهیه این کتاب‌ها از هزینه‌های تألیف و چاپ گرفته تا توزیع و تبلیغ. کتاب‌هایی هم خوب نوشته شده‌اند و هم طراحی‌ای کودک‌پسند داشته باشند و کمک کنند به حرکت بچه‌ها به سمت سبک زندگی اسلامی.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ
يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ؛

بشتابید به سوی مغفرت پروردگار خود و به سوی بهشتی
که پهنای آن همه آسمانها و زمین را فراگرفته و مهیا
برای پرهیزگاران است. آنهائی که مال خود به فقراء در
حال وسعت و تنگدستی، انفاق کنند.

سوره آل عمران، آیات ۱۳۳ و ۱۳۴

❁ برای امنیت...

قرار نیست در وقف، فقط دنبال مکان‌های مقدس باشیم، وقف برای باز کردن گره‌های زندگی مردم است و رفع مشکلات آن‌ها. امامان معصوم ما، باغ وقف می‌کردند و چاه آب و درختان خرما و زمین و قنات و آسیاب و... فقط برای رفع مشکلات مردم. یکی از چیزهای که امروز به آن نیاز داریم و حواسمان هم به آن نیست. امنیت است. بله امنیت! برای امنیتمان برای سربازان وطن و برای صنایع نظامی وقف کنیم. هرکدام از ما به اندازه وسع و توانمان. در سایه امنیت است که کشورها پیشرفت می‌کنند. امنیت که باشد آسایش می‌آید و در پرتو آن می‌شود کار کرد و تلاش و فعالیت برای توسعه و پیشرفت کشورها. جدای از این مسئله همه ما در قبال متولیان امنیت مسؤولیم، کاری کنیم برایشان، برای مدافعان حرم که امروز در خط مقدمند و برای مرزبانان وطن که سال‌هاست در خط مقدمند و برای سربازان گمنامی که نمی‌شناسیمشان اما سایه‌شان بر سرماست و امنیت هدیه می‌دهند به ما.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام:

يَا ابْنَ آدَمَ! كُنْ وَصِيَّ نَفْسِكَ وَاعْمَلْ فِي
مَالِكَ مَا تُؤْتِرُ أَنْ يُعْمَلَ فِيهِ مِنْ بَعْدِكَ؛

ای فرزند آدم! خودت وصی خود باش و درباره دارایی
خود، آن گونه عمل کن که می خواهی پس از تو با آن،
آن گونه عمل کنند.

نهج البلاغه، صفحه ۵۱۲، حکمت ۲۵۴.

مشاوره دینی روحی و روانی

از دیگر مشکلات مهمی که متأسفانه جدی گرفته نمی‌شود و فقط وقتی اهمیتش معلوم می‌شود که دیگر کار از کار گذشته و پشیمانی برایش سودی ندارد، مشکلات روحی روانی است. شاید شما هم در خبرها خوانده باشید اقدام به خودکشی‌هایی که برای خلاصی از یک ازدواج اشتباه اتفاق افتاده. یا معتاد شدن‌هایی که محصول ارتباط اشتباه پدر و فرزند است و یا خیابانی شدن دخترهایی که فقط احساس کمبود محبت در خانه‌شان، آن‌ها را راهی خیابان‌ها کرده و حالا خودشان و اطرافیان‌شان به قدری پشیمانند که خدا می‌داند و بس. و البته شاید افراد بسیار زیاد دیگری هم باشند که به خاطر مشکلات ریز و درشت‌شان دست به کارهایی زدند که باعث پشیمانی‌شان شده و شاید فقط چند ساعت مشاوره، راهی جلوی پای‌شان می‌گذاشت که هم مشکل‌شان را حل می‌کرد و هم کارشان را به این‌جا نمی‌رساند. راه‌اندازی یک مرکز مشاوره که واقفی هزینه‌هایش را تامین کند تا بتواند با کم‌ترین هزینه به نیازمندان مشاوره دهد، تیترا بعضی اخبار حوادث روزنامه‌ها را تغییر می‌دهد.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام:

إِنَّمَا لَكَ مِنْ مَالِكَ مَا قَدَّمْتَهُ لِأَخْرَتِكَ وَمَا أَخَّرْتَهُ
فَلِلْوَارِثِ؛

تنها بهره تو از داراییات، همان مقدار است که برای
آخرت خود پیش فرستاده‌ای؛ و آنچه را که تأخیر بیندازی
و به جا گذاری، سهم وارث است.

آموزش قرآن

برای رانندگی درست و بی خطر، اولین شرط، بلد بودن آیین نامه است. حتی کسانی که قرار است کنار دست سرهنگ بشینند و آزمون رانندگی بدهند تا گواهی نامه دار شوند، باید قبلش امتحان آیین نامه را قبول شده باشند. گرچه یادگیری آیین نامه بدون عمل کردن به آن، فایده‌ای ندارد ولی کسی که ادعا می‌کند دوست دارد با رعایت قوانین رانندگی کند، تا وقتی آن‌ها را یاد نگیرد، چه طور می‌خواهد رعایت‌شان کند. پس هم باید قوانین را یاد گرفت و هم به کار بست. قرآن آیین نامه زندگی خدایی است. عده‌ای پیدا می‌شوند که ادعا می‌کنند می‌خواهند خداپسندانه زندگی کنند ولی حاضر نیستند حتی نگاهی به آیین نامه‌اش بیندازند. که البته تکلیف‌شان مشخص است. ولی اگر قرار است بهترین زندگی را داشته باشیم، باید هم آیین نامه‌اش را یاد بگیریم و هم در زندگی از آن قوانین استفاده کنیم. برای این که تعداد آموزش‌گاه‌های آیین نامه قوانین زندگی خدایی بیشتر شود، عده‌ای باید واقف شوند. برای تاسیس دارالقرآن‌ها و موسسات آموزش قرآن.

امام صادق علیه السلام:

لَا يَتِمُّ الْمَعْرُوفُ إِلَّا بِثَلَاثِ خِصَالٍ: تَعْجِيلِهِ وَ
تَقْلِيلِ كَثِيرِهِ وَتَرْكِ الْاِمْتِنَانِ بِهِ؛

احسان و نیکی کامل نباشد، مگر با سه خصلت: شتاب
در آن، کم شمردن بسیار آن و منت ننهادن بر آن.

تحف العقول، صفحه ۳۲۳

🌸 کمک به رفع نیاز مالی بیماران صعب‌العلاج و سرطانی

دو نعمت‌ند که تا وقتی هستند، کسی قدرشان را نمی‌داند: یکی امنیت و دیگری سلامت. کافی است یادتان بیاید از روزهایی که یکی از اعضای خانواده‌تان بیمار شده بود. آرامش خانه به هم می‌ریزد و همه همت‌شان را می‌گذارند برای بهبودی مریض و دعا می‌کنند برای زودتر خوب شدنش. وقتی دوباره نعمت سلامت برمی‌گردد، دوباره آرامش هم می‌آید. اما در اطراف ما خانواده‌هایی هستند که بیمارشان با یک روز و دو روز و یک هفته و دو هفته بهبود نمی‌یابد. دورهٔ درمان بعضی بیماری‌ها چندین سال است و در تمام این مدت، جدای از آرامشی که بابت بیماری مریض از بین رفته، استرس دیگری هم اضافه می‌شود به نام تامین هزینه‌های درمان. هزینه‌هایی سنگین و مدت‌دار که کمر خانواده را می‌شکند. آن دسته از واقفینی که دوست دارند برای سلامت مردم کاری کنند، به فکر بیشتر کردن بیمارستان‌های تخصصی درمان سرطان و سایر بیماری‌های صعب‌العلاج باشند. دعای خیر بیماران و خانواده‌های‌شان در زندگی انسان تاثیرات اساسی دارد.

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا؛

و خداوند کسانی را که هدایت یافته‌اند بر هدایتشان
می‌افزاید و نیکی‌های ماندگار نزد پروردگارت از حیث
پاداش بهتر و خوش‌فرجام‌تر است.

مریم، آیه ۷۶

پشتوانه علمی نخبگان

این پیشنهاد از آن مواردی است که همیشه در طول تاریخ بوده و انگیزه ثابت کسانی است که دغدغه سواد و پیشرفت را دارند. مرحوم میرزا جهانگیرخان را که هنوز یادتان هست و زمین کشاورزی و مکتب‌خانه‌اش؟ حالا همین هزینه‌کردن برای پیشرفت علم و سواد را کمی به‌روزتر و تخصصی‌تر نگاه کنیم. آدم‌ها در استعدادهای‌شان با هم متفاوتند. مثلا خود من استعدادی دارم که شاید هیچ‌کس حتی آرزویش را نکند! استعداد! استعداد! بعضی‌ها اما استعدادهای دوست‌داشتنی‌تر و مفیدتری دارند. «نخبگان» افرادی هستند که خدای مهربان امتیازات هوشی، جسمی و روانی ویژه‌ای به آن‌ها داده. و اگر قرار باشد بین یک نخبه و یک انسان معمولی مسابقه‌ای بگذارند برای حل مساله‌ای، نخبه عزیز ما شاید در یک چهارم وقتی که یک انسان معمولی باید فکر کند، مساله را حل می‌کند. حالا واقعا حیف نیست نخبگانی که در کشور عزیزمان زندگی می‌کنند به‌خاطر نبود بعضی امکانات نتوانند از استعدادها و توان‌مندی‌های‌شان استفاده کنند.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام:

مَنْ ارْتَقَبَ الْمَوْتَ سَارَعَ فِي الْخَيْرَاتِ؛

هر کس که در انتظار مرگ باشد [و متوجه باشد که مرگ به او می‌رسد] در انجام کارهای نیک شتاب می‌کند.

نهج البلاغه، صفحه ۴۷۳، حکمت ۳۱

تمام شد...
اما این پایان نیست...
با وقف؛ بودن، بعد از نبودن
محقق می شود.